

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РК 100 4: 103. НІО ІОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, вівторок, 21-го серпня 1945.

No. 103. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, August 21, 1945.

VOL. LIII

ІРК ЦЕНТІВ 6 ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Соколу: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ МІСЦЕ ДЛЯ ПРАЦІ КОШТОМ 80 БІЛІОНІВ

Працю для всіх робітників у Злучених Державах передбачують на кінець наступного року, але вже у вересні можна буде запевнити працю 54 мільонам робітників на підставі дослідів, зроблених Комітетом для Економічного Розвитку серед американських промисловців упродовж останніх двох років. Коли здійсниться передбачування комісії, то роботи буде 42% більше ніж було в першому році війни, тобто в 1939. Видатки на створення нових варстатів праці винесуть 80 біліонів доларів. Ця справа є така поважна, що комісія вийшла з проєктом покликати до життя окремі департамент добробуту побіч департаменту праці в теперішнім кабінеті у Вашингтоні.

Деякі стейти, як от стейт Нью Йорк, вже постаралися за вітворення спеціального бюро для реконверсії, а міста від себе проголосили великі програми прилюдних будівель. Все те робиться з метою, щоб дати працю робітникам, яких відправлено з федеральних воєнних робіт, а також і ветеранам, які вертають домі з війни.

МАНІФЕСТАЦІЯ МОЛИТВИ З НАГОДИ ДНЯ ПОДАЯКИ.

Мільони громадян у цілому краю поспішили в неділю 19. серпня до церков, щоб скласти подяку Всевишньому за привернення миру в світі. Це сталося згідно із записом президента Трумана, щоб присвятити минулу неділю на благодарні молитви. Вчасі богослужень виголосили проповідники відповідні проповіді на тему дня молитви, а деякі з них мали на цілі вказати, що Америка повинна стати у моральний провід світу. У Білому Домі відбулося відповідне богослуження у привності президента Герія С. Трумана і його родини та міністеріального кабінету. Богослуження передали військові капелани.

ЗАМІСЦЬ НА ПАЦИФИК ВОЯКИ ПРИБУЛИ В АМЕРИКУ.

У неділю 19. серпня 5 кораблів, наповнених вояками, які їхали з Європи на Тихий океан, завернули до пристані в Нью Йорку і тут висадили вояків на те, щоб могли поїхати домі. Таких щасливих ветеранів було 5,000. Вони пересіли на залізничні потяги, щоб удатися у відповідні місця демобілізації.

НОВІ СТРАШНІ ВОЄННІ ВІНАХОДИ.

Начальник генерального штабу, генерал Г. Г. Арнольд, остеріг світ перед новими винаходами які мають бути такі страшні, що роблять незначними досі вживані бомбовози або автоматичні роботи. Він каже що придумано винаходи, які буде гнати атомовою силою, а їх будуть керувати з землі при помочи телевізії. Деякі з нових винаходів такі, що їх буде притягати самий предмет, на який вони мають напасти і нема місця на світі, куди вони не залетілиб. Виняті хіба від налетів є місця в ледоватих околицях тому, що там нема ще об'єктів до нападу.

Представники церковних організацій вислали на руки президента Трумана домагання, щоб тепер уже знану атомову бомбу виключити цілковито від воєнних ділань, бо це є „звірство нової величини“. Духовники при тій нагоді заперотестували проти нерозбірливого скидання бомб на Японію вчасі недавньої війни.

МАСОВЕ ВБИВАННЯ КОМАХ У ПОВІТРІ.

При помочи ново випробованого ліку, вживаного вчасі війни під назвою Ді-Ді-Ті управа міста Рак-форда, у стейті Ілліной, ужила літаків армії для винищення комх у повітрі. Тим способом хоче управа міста перешкодити поширюванню недуги діточого параліжу, який розносять мухи й комахи. Це перший раз вжито в Америці нового винаходу для стримання пошести.

НЕМА КОМУ ВИПЛАТИТИ НАЛЕЖИТОСТИ ЗА ГІТЛЕРОВУ КНИЖКУ.

Опiкун Чужочемних Маєткiв, який перебрав маєтки чужинцiв учасi вiйни оприлюднює, що Адольф-ови Гiтлери, бувшому диктаторови Нiмеччини, належить \$22,666 iз розпродажi його книжки пiд наг. „Майн Кампф“. Тому, що не знати, що з тими грiшми зробити, Опiкун Чужинних Маєткiв домагається вiд конгресу вiдповiдного закону. Це вiдноситься теж до маєткiв iнших нiмцiв або японцiв, якi разом виносять \$775,000,000.

Пiсля першої вiйни Америка виплатила таким чужинцям, що їх грошi затримав американський уряд, по 80 центiв вiд кожного долара. Тепер вiдносини змiнилися, отже уряд не знає, що з такими грiшми зробити.

**ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,
ЧОМУ НЕ КОРИСТАТИ З ОГОЛОШЕНЬ ЗНАМЕННИХ НАГОД ДЛЯ ЗА-
РЬОКУ, ПОДАНЬ У ОГОЛОШЕННЯХ НОВИХ РОБІТ У „СВОБОДІ“?**

Америка відновляє признання Сіаму після звільнення епід японської окупації

Департамент стейту у Вашингтоні проголошує поновне признання незалежності держави Сіам, який понав був під японську окупацію негайно після нападу японців на Перл Гарбор. Америка признає незалежність Сіаму („Тайленд“) незважаючи на це, що він під примусом Японії видав війну Америці й Англії.

ДОМАГАННЯ ЗАТРИМАННЯ ОСТРОВІВ НА ПАЦИФИКУ

Предсiдник комiтету для морських справ палати репрезентантiв Карл Вінсон вийшов iз домаганням, щоб Злученi Держави затримали для себе всi острови на Тихому океанi, якi будуть аважати за потреби для встановлення баз i то безогляду на це, хто був досi їх власником. Він сказав це iменем пiдкомiсії, яка студiювала цю справу i навiть назвала тi острови по iменi, котрi були перед японською окупацією власністю Англії, Франції, Австралії, Нової Зеландії, Голандії, Португалії і Чилі.

БІРНС ОСТЕРІГАЄ ПРОТИ МАХІНАЦІЇ ПРИ ВИБОРАХ В БОЛГАРІЇ

Секретар стейту Джеймс Ф. Бірнс остеріг Тимчасовий Уряд в Болгарії, що Злучені Держави не є вдоволені з підготувань до виборів, які мають відбутися 26. серпня, а які мають на цілі допустити представників усіх демократичних елементів до парламенту. Є це протест департаменту стейту проти того, що комуністи вводять в Болгарії диктатуру.

АМЕРИКА НЕГОДУЄ НА ПЕРШОГО АМБАСАДОРА НОВОЇ ПОЛЬЩІ

У департаменті стейту сiдно негодування проти сильної руки Советiв у Польщі, бо пiд її впливом теперiшній тимчасовий польський уряд назначив польським амбасадором до Вашингтону проф. Оскара Ланге. Ланге є професором унiверситету в Шикагу i на запрошення Сталiна iзлив до Советiв ще закiй повстав теперiшній уряд Польщі. Тому, що Ланге став американським громадянином, то тепер, коли він назначений на амбасадора, мусить зречися американського громадянства. У стейтовім департаменті дивляться на це так, що хто змiняє раз-у-раз своє громадянство для якихсь цiлей, той не адекватно лояльности до нiякого краю. Одначе департамент не твердить, що не прийме Ланге як амбасадора.

Долею бездержавних біженців в Європі займається наразі УНРРА

Чи i хто має зайнятися справою тих бiженцiв в Європі, що не хочуть вертати до своїх краiв з побоюванням за своє життя, вирiшувати друге засiдання Радн Юнайтед Нейшенс Релф енд Рiгiбiлiтайшен Адмiнiстрейшен (УНРРА). Таке вирiшення в Лондонi на теперiшнiй засiданнi Радн на внесення представника Великої Британії. До часу цього засiдання долею тих бiженцiв має займатися УНРРА. Проти цього вирiшення були представники Советiв i їхнiх сателiтiв: Польщі, Чехословаччини i Югославії. Вони казали, що УНРРА не має права втручати в справи краiв, що вирiшились свого горожанства. Ухвала, яка перейшла, була компромiсова. Запропонували її Англія i Америка. I то властиво тому, щоб пiти хоч у тому на уступку тим полякам, що не хочуть вертати пiд владу теперiшнього уряду в Варшаві.

РОСІЯ НАСТАЄ НА РЕПАТРИАЦІЮ СОВЕТСЬКИХ ГОРОЖАН

З Франкфурту над Меном доносять американські кореспонденти, що до кінця вересня будуть вiдставленi до Советiв усi советські горожан, що тепер перебувають на нiмецьких територіях, що є пiд американською, британською та французькою окупацією. Далі каже-ть, що на тих територіях є ще 333,836 советських горожан, i то головню на британській та французькій, бо з американської території, як каже-ть, уже вiдставлено на советську територію майже усiх советських горожан. Совети настають, щоб якнайскорше вiдставити решту їхнiх горожан, а потім, так кажуть, зачнуть помагати вiдставляти бiля 881,000 польських громадян, що знаходяться на згаданих окупаційних територіях. Ще стверджується, що є на тих територіях 1,934,000 осіб, що є бiженцями.

ОКУПАЦІЯ НІМЕЧЧИНИ ПОТРИВАЄ ДВА І ПІВ РОКУ

З американської окупаційної квартири в Франкфурті над Меном подають, що вже на весні може повстати в Нiмеччинi нiмецька центральна влада, що керуватиме краєм пiд альянтським доглядом. Далі каже-ть, що не треба буде такої великої американської армії для окупації, як це видавалось, а вистарчить 250,000 вiйська. Та найважнiше, що заповідають, що шла окупація може скiнчитись за два i пiв року. А це тому, що з окупацією Нiмеччини iде наразі краще, як цього Альянти надiялись.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ВІДГРОЖУЮТЬСЯ ЧЯНГ КАЙ ШЕКОВИ

Командант комуністичних вiйськових сил у Китаю, ген. Чу Тег, вислав генераліссіму Чянг Кай Шеку в Чунгкінгу ультимат з 6 точок, яким визнає його вiд iменi 260 мiльонiв „не-вдоволених китаїцiв“ залишити диктатуру, допустити комуністiв до закрючування мира з японцями та скликати конференцію в справі установаження в Китаю „демократичного коалi-ти“.

РАДІЮТЬ І НА ПОДВІР'Ю БІЛОГО ДОМУ! Не терпеливі, що годинами ждали перед-Білим Домом у Вашингтоні на вістку від президента, що війна з Японією покінчена, щоб забити час, почали „гусак“, старі, молоді й діти. Всі вже були певні, що кінець війни, тому і у всіх них, як бачимо на образку, веселі обличчя.

ЯПОНСЬКІ ВИСЛАННИКИ ПРИЙМАЮТЬ ВИМОГИ ЩОДО ЗАВІШЕННЯ ЗБРОЇ

Від неділі вечером перебувають в Манілі, столиці Філіппин, що є тепер осідком головної квартири ген. Доглеса МекАртура, японські мирові делегати, в числі 16 високих військових під проводом ген. Тораширо Кабабе, щоби переговорити справу завішення зброї. Переговорює з ними військова делегація ген. МекАртура під проводом ген. Ричарда З. Содерленда. Японську делегацію прийнято офіційно й формально, без особистих привітів, так, що було наглядним, це є конференція з переможеними. Найважнішою проблемою визнано справу негайної ліквідації японської армії, що являється теж і для японців дуже важною, бо військо може стати тепер найбільш розкладовим чинником. I то не тільки в Японії, але теж і в Китаю. Це все тільки вступні наради, бо займе кілька тижнів часу, заки будуть підписані формальні властиві документи в справі здачі. Станеться це, правдоподібно, на однім з американських паніфірників і в присутності ген. МекАртура, як начальника команданта альянтських сил на Пацифіку, та висланника японського цесаря.

СОВЕТИ ПРИПИНИЛИ ВОЄННІ ОПЕРАЦІЇ

Згідно з советськими звiдомленнями зачiнчилась 10-денна советсько-японська вiйна. Советi забрали в полон 98,000 японцiв i заняли в Манджурії такi визначнi міста як Харбiн, Мукден та Чангчун. Теж i в Корей є советські вiйська, про якi доносять з Чунгкінг, що це є армія з 38,000 корейцiв, що боролись по советській стороні. Тепер у Манілі дожидають советських мирових емiсарiв. Та найважнiше це те, що з тих занятих Советами територій захочуть Совети затримати для себе.

ВІДНАЙШЛИ БАГАТО АМЕРИКАНСЬКИХ СЛАВНИХ БОРЦІВ

Подаючи з Чунгкінг вістку, що живе ген. Джонатан М. Вейнрайт, славний герой Корейдору, теж додають, що віднайдено в японських таборах полонених багато американських офіцерів і воївків, що відзначились у боях, а вже були уважані за неживих.

ВИПРОДУЮТЬ ВОЄННЕ МАЙНО.

Американська Ліквідаційна Комісія в Європі вже випустила каталог з описом тих частин воєнного майна, що їх виставляється на публичну продажу. Загальна сума, на яку мають випродати, вносить \$8,000,000. Є в тому майні дуже цінні і потрібні речі, особливо електричні, телефонічні та медичні. Та французи дивуються, як приступити до купна, коли будуть продавати гуртом, а один гурт коштує 100,000 доларів?

ДОБРА ПРИГАДКА МОСКВИ!

Справжнє порозуміння між народами та взаїмна пошані можуть бути досягнені шляхом повної й точної виміни відомостей, заявив Ернст Бевин, британський міністер закордонних справ у своїм слові, написанім до журналу, що його видає британська амбасада в Москві п. н. „Бритіш Елай“.

ЖДУТЬ ВИЗВОЛЕННЯ.

В сто японських таборах полонених є 150,000 американців, британців і голандців, що нетерпеливо очікують години їхнього визволення.

ЗА ЦІЛІСТЬ ФРАНЦІЇ.

Гаролд Календер, кореспондент часопису Нью Йорк Таймс, пише з Парижа, що ген. Шарл де Голь вибирається до Вашингтону в тому переконанні, що Англія та Америка згодяться на це, щоб Франція стала знов такою самою імперією, як нею була до війни. Виходилоб, що Англія на це погоджується, а становище вашингтонського уряду щодо цього ще не відоме. Та властива ціль подорожі де Голя: саме приєднати американський уряд до цього.

НОВИЙ ГИМН ДЛЯ ЕСТОНІЇ.

Советизація Естонії вже мабуть скінчена, бо вже проголошено новий естонський гімн.

ПОШАНУВАЛИ АМЕРИКАНСЬКИХ ЯПОНЦІВ.

Свято закінчення війни з Японією перемогою Альянтів святкували американські частини в Італії в такий спiсiб, що дали першенство в святi 3,000 американським воякам японського походження, що то так славно бились на різних фронтах, дiставши численнi вiдзначення i похвали.

„ВІСЬ“ ХАЙ ВІДБУДОВУЄ!

Юджін П. Томас, президент могутньої американської організації „Нешенел Фарейн Трейд Кавнси“, що прибув до Лондону на наради „Інтернешенел Чембер оф Комерс Кавнсил“, заявився за те, щоб німецька, італійська та японська індустрія продукували добра потрібні для реабілітації, а дохід з того, щоби був вжитий на сплачування відшкодовань, які повинні дістати краї, що впади жертвами „Осі“.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-72d Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подписка часом три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Дженерал Ситі і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з суботи (з англійською Частинкою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Address: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ПЕРША СПРАВА

Як тільки вже стверджено понад всякий сумнів постанову Японії здатися Аліантам, себто як останній ворог склав зброю, американський уряд негайно звернув увагу на перше головне питання краю. Це питання насувалося само собою в зв'язку з першою воєнних операцій, бо з їх закінченням не стало потреби держати на воєнній столі мільйони воїнів. Ці воїни мали би бути здемобілізовані і повернені до цивільного життя. Як цивільні люди вони вже не були би удержувани державою, а мусили би для свого удержання знайти собі якусь платну роботу. В цей спосіб закінчення війни поставило перед краєм рубом справу повоєнних робіт.

Це саме питання поставило рубом здержання дальшої воєнної продукції. Це теж викине на загальний ринок праці кілька мільйонів робітників і робітниць. З тих двох жерел вийде разом яких десять мільйонів робітників шукати праці.

Це все таке просте, що здавалося нема такої здорово думуючої людини в Америці, аби цього не знала. Однак не дивлячися на те, ми є свідками такого явища, що супроти такої проблеми американський конгрес байдужно собі легковажить остороги своїх членів у цій справі та розіздиться на ферії тоді, коли край аж горить потребою відповідного законодавства.

На наше щастя, адміністрація поспішила тепер підняти голос про цю печучу потребу краю. Підчеркнути це треба як признание для адміністрації, бож ми знаємо добре іншу адміністрацію, котра на жалоби десятків мільйонів безробітних знала як одиноким зараду зацитування їх, що добробут уже вернеться, що він вже є за найближчим вуглом ули.

Дві річи вважає теперішня адміністрація під проводом президента Трумана за необхідні для розв'язання першої проблеми краю на порозі до мира. Перше, конгрес повинен ухвалити закон, на основі якого федеральний уряд мав би доповнити стейтові бенєфіти на випадок безробіття до того ступня, аби безробітний міг діставати допомоги 25 доларів у тиждень, і діставати її через 26 тижнів у році.

Другою негайною законодавчою потребою краю президент Труман признає ухвалення законопроекта Морія й Вагнера про забезпечення праці, що недавно був уже ширше обговорений у наш часописі.

Президент Труман описує ці два законодатні проекти словом "must" себто їх "мус" ухвалити, якщо край має жити нормальним життям. З його словом мусить згодитися кожний по громадянськи думуючий горожанин. Без таких ухвал цілий край може найтисся в страшиному господарському хаосі, серед якого обіцянка провідників Обєднаних Держав, що війна має закінчитися свободою від страху перед нуждою, буде відразу обявлена брехнею і глумом над тими, що в тій війні поносили найважчі жертви маетку, праці, здоров'я й життя.

Нова польсько-советська угода

Нова польсько-советська угода, що була підписана в минулий четвер у Москві, вирішує дефінітивно польсько-советську границю, що в минулому була предметом довгих спорів між советським урядом та польським урядом у Лондоні.

Говориться в цій угоді, що границя має починатися як дві милі на південний захід від жерел ріки Сяну, має йти на північний схід до жерел тої ріки, потім долив рікою Сяном аж до пункту на полудне від Соліни, потім на схід до Перемішля, на захід від Рави Рускої аж до ріки Сольника, потім здовж ріки Солоки й Бугу в напрямі Нермирова-Яловська, полишаючи частину Біловіжської луці Польщі, звідти до стрічі литовсько-російсько-польсько-східно-прусської границі, полишаючи Гродно Польщі.

Коли порівняти цю нову границю з етнографічною картою, себто з розселенням народів, то покажеться, що на основі нової московської угоди відступлено Польщі зовсім повсюду територію, населену подавляючою більшістю корінного українського населення. Передусім припала Польщі вся Лемківщина, що здавна давнє завзято опиралася найзавзятішим польським заходам по націоналізації й денационалізації. Польщі припали теж українські землі таких повітів, як Ярославська й Холмська. Скільки саме там є українського населення, що пішло під

Польщу, нині ледво чи хто може сказати, та до війни на відступлених Польщі округах певно було принаймні мільон українців.

У порівнянні з пропонованою колись лінією Курсона, нова границя є багато корисніша для Польщі. Вона відступає часто на схід від лінії Курсона, себто відступає від неї в користь Польщі.

Нова московська угода цікава не тільки своїм змістом, але й з формального боку. В імені Польщі підписав угоду тимчасовий президент Польщі, а в імені советського союзу комісар заграничних справ Молотов. Цим поставлено на рівні президента польської держави з міністром Росії, що може дати основу для всяких пояснень про майбутні наміри Росії, в котрій ніщо не діється без упередного розмислу.

З огляду на те, що нова границя подає властиво границю між Польщею й Україною, а ця остання має мати справжню незалежність до того, що навіть й належить мовляв особна делегація на сан-франсиській конференції, в новій міждержавній організації, там створеній, та на раді "УНРРІ", можна було ждати, що нову границю з Польщею підпише представник України. Коли угоду про границю України підписує Молотов, то це теж кидає дуже замітне світло на ці претенсії про повну незалежність української советської республіки.

Микола Чубатий.

Стара та нова Франція у боротьбі зі собою

Процес маршала Франції та члена Французької Академії Бєсмертних Петена викликав заінтересування в цілому світі. Заінтересування це походить з того, що на лаві обвинувачення засів не тільки 89-літний маршал Франції, але також одиникий живий француз овіяний правдивою авреолою героїства, здобутого на полі бою в часах першої світової війни.

Хто мав спосібність подорожувати по Франції, цей мусів запримітити, що в сотках французьких міст стоять пам'ятники збудовані для "дїяблє" — синів чортів, воївків героїських оборонців Вердену під проводом їх команданта, маршала Петена. Тепер маршал Петен сидить на лаві оскаржених за... зраду Франції. Хто трошки над тим застановляється, той мусить прийти до переконання, що маємо тут діло з божевільним помішанням понять. Маршал Петен, одиникий живий герой Франції, в останніх роках свого життя сидить оскарженим за зраду Франції і ким оскарженим? Офіційно обвинувачує його французька влада, однакє влада нинішньої Франції це принагідні люди, що їх війна ви-несла на поверхню життя. Франція нині не має уряду, що мав би мандат з волі народу. На ділі Петена обвинувачує ця Франція, що 1939 року війну соромно прогнала, довшіи Францію своєю політикою на край руїни. Вже перед війною режим Франції останніх десятих літ представляв гурт здемобілізованих політиків, спосібних до підкупства та протегування злочинів. Афера ошукання Стависького, звичайно, ракета, що мав однакє знайомства в найвищих політичних кругах Франції та при-ятелював з чинними міністрами, стала немов символом упадаючої Франції Третьої Республіки. Провідники третьої республіки знайшовшись 1940 у безвихідному положенні са-

ми віддали владу в руки маршала Петена, нині йому заки-дують узурпацію влади.

Подорожуючи по Франції 1937 року мій я заважити зовсім виразно немов два та-бори Франції: табор Франції офіційно репрезентованої у-рядом та більшістю парламен-тарною в палаті законодавчій, та табор Франції неофіційної, що мала опєртя в широ-ких кругах інтелігенції та ро-бітництва, зокрема серед мо-лоді.

Перша Франція це була Франція інтернаціоналістів, що мали керму Франції від деся-ток літ. Друга Франція це Франція національної традиції. Перші інтернаціоналісти офі-ційно голосили всюди свою поступовість, яка на ділі поля-гала на цьому, що утримува-лися при владі штучними за-собами, не допускаючи до го-лосування половину населення — французьке жіноцтво, яке в більшості було вже прихиль-ником нового руху відроджен-ня національної Франції. Фран-цузьке жіноцтво по першій світової війні було мабуть од-иноким в Європі без політи-чних громадянських справ завдяки "поступовим" парті-ям. Лідери Третьої Республіки опиралися о три партії центру та лівиці (радикалів, соціаліс-тів та комуністів). Це були професійні політишени, що жили з політики, тому висла-ли країну аж надто часто на свою особисту користь, зане-дбучи обовязки супроти бать-ківщини. Вони то за 20 літ по-між двома світовими війнами звели Францію з пєдесталу першої побідної держави в Європі до ролі такої Франції, як її застав Гітлер в часі євого наїзду.

Лідери Третьої Республіки, не маючи ніяких коренів у світлім минулім Франції, не вміли натхнути її населення, щоби побіду, добути крєвю героїв першої війни, між ними і крєвю героїв Вердену під проводом Петена, зробити по-чатком нової світлої епохи Франції. Навпаки найвищі офі-ційні чинники цієї року 1937 вели по школах та прєсі паци-фістичну пропаганду, запевня-ючи населення країни, що во-на беспечна як в Бога за двер-ми, за тою мітологічною май-же лінією Мажінота. В прак-тиці показалося, що й ця ка-зочна лінія Мажінота не ви-тримала й двоє тижнів атаку новочасною зброєю і Франція впала в кітї Гітлера.

Серед тої нездорової полі-тичної атмосфєри французь-кої стависької ролішні ро-протинному боці скрайні рів-нож невідповідальні політичні струї, як скрайний звиринний націоналізм монархістів з під-стигтю "Акціон Франсєс" або маріонеткова фашистська партія полк. Де ля Рока.

Франція Третьої Республіки, кермована профєсійними полі-тишєнами, найшла в най-

трагічнішєм положєнні, коли Гітлер протягом трьох тижнів проломивши лінію Мажінота, як деревляну загороду, став під мурами Парижа. Політи-шєни потратили голови та звернулися тоді за поміч до протинного табору, до Фран-ції національної, репрезєнто-ваної обожаним всіми марша-лом Петєном. Майже без спр-тиву, спонтанічно передали са-ми лідєри популярного фронту владу в руки старого маршала, щоби вивів Францію з того важкого положєння, до якого вони сами батьківщину довели.

Петєн піднявся тої невдач-ної ролі з таким самим само-відрєченням, як під Верденю. Самє в цїм лежав його вели-кий французький патріотизм, що він піднявся ролі вести Францію в моменті, коли був принєволений говорити з найз-лишком та наражати свою осо-бу на страту авреолої непобїди-мого героя, яку досі посїдав. Петєн тої мїсї піднявся та ро-бив все можливе в тих обста-винах, щоби вивести Францію з катастрофального по-ложєння.

Ведучи політику ніби спів-праці з окупантом на ділі під-готовляв відродження Фран-ції, гуртуючи біля себе табор молоді Франції, що вміла шанувати традицію батьків-щини та хотїла відродження Франції як світїла Європи в минулім. Петєн розпочав ре-форми в напрямі уздоровлен-ня французької родини, в на-прямі притягнення жіноцтва до громадської праці для до-бра батьківщини. Він обмежив самоволу політишєнів, які на той час критичний для Фран-ції скрилися по мішачих ді-рах.

Петєн сам як реєний като-лик, побірно зрєцтво як біль-шість французьких військови-ків, високо цїнив ролє церкви у відродженні французького на-роду. Назовні осуджував від-ніби акцію Де Гольє, а на ділі потємно сприяв, бо знав, що Де Гольє таких самих по-глядів як він, що це представ-ник молоді Франції, для якої королєвська Франція це не пе-ріод темної реакції, але період слави Франції.

Сам Петєн як цілий като-лицький табор молоді Фран-ції був і є за рєспублікою та за демократією, що я ще 1937 року стверджував у моїх спо-минах з подорожі по Франції. В році 1937 писав я дослівно такє: "Зустрічаючися з като-ликами різних станів та різних околиць Франції набрав я пе-реконання, що французькі ка-толики здебільша переконані рєспубліканці та демократи, бо такий лад дає їм можли-вості широкої праці. Фашис-тєвськє гасла серед них неп-пулярні дарма, що агітатори Де ля Рока уживаються й по-люрді і всюди перед церква-ми".

Нині представники Третьої

Республіки зперєд наїзду Гіт-лера, повлазивши з мішачих дір, зі встєклістю кидаються на Петєна не за що другє, тіль-ки за його реформи уздорови-ти Францію. Кидаються за це, що він відкрив французам ру-бець причин, що вели і вєсти-муть Францію до руїни, коли не уздоровиться морально.

Ці сами політишєни Третьої Республіки підставляють ногу теж другому лідєрови молоді Франції Де Гольє, дарма, що він овияний славою нового ге-роїзму Франції, деколи вида-валося безнадійної боротьби по сторони Аліантів з вірою навіть тоді, коли всі з лідєра-ми здрахлої Третьої Фран-цузької Республіки включно віру в побїду стратили. Нині Де Гольє, переглосований в прибічній радї, найшовся теж поміж молотом і ковалєдом. По-між молотом крикливих полі-тишєнів а свідомістю, що обо-вязки супроти Франції кажуть йому лишитися на стійцї та ратувати Францію не тільки від Гітлера, але також від тої моральної гангрини, що була символізована аферою Ста-виського.

Велике замішання серед об-винувачів Петєна викликав лист американського амбаса-дора до уряду Віші, адмірала Лєйгі, особистого прїятєля Петєна зє часів першої сві-тової війни, нині шефа штабу президента Америки. Адмірал Лєгі в листі ствердив, що він ніколи не сумнівався і все був переконаний, що Петєн у цілій своїй праці мав на оці тільки добро батьківщини та добро французів навіть тоді, коли мусів на зовні співпрацювати з нацистичними окупантами північної Франції.

Процєс маршала Петєна це не процес в дїйсному розумін-ні; це політична боротьба двох Францій, Франції Став-иського та Франції Петєна. Ос-тєму процес єдиний такий інтерєсний та приносить тільки емоції навіть для людей дале-ких і чужих Франції.

С. МУСІЧУК

НЕ ЗГАСАЙ НАДІЙНА ДУМКА

Назад гори і долини
Пливуть мряки і тумани,
Моя думка мов дитина,
Скомліть, тужить неустанно.

Пливуть мряки, нема світла,
Нема сонічка і неба,
Чогож, думко, скомліти, тужити?
Чого прагнеш? Чого треба?

Ой тумани землю вкрили,
Кругом темно, сумно, хмарно,
Думка з літами поплила,
Що в журбах пройшли так марно.

Летить літо і минає,
Крадьєсь осінь долинами;
Старість тиха налягає
Немов мряка з туманами.

А розради і утіхи
Не узріти, не зазнати.
Ох, як важко в сірих мряках
В старості погоди ждати.

Попад гори і долини
Пливуть мряки і тумани.
Не згасай, надійна думко,
Доки сердєчко не зявє.

ОЛЕКСАНДЕР ЛУГОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з імїгрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

61)

(Всі права застережені)

Вона розсердилася:
— Ах ти ж! А то нічого, що я все краще від чоловіка при-ховую, щоб тебе накормити? Не лю-ю-биш! Яка цяця мені найшла! Та я у своєму вро-доді десять не таких старцунів знайду!
— Може вже й найшла! — підняв голос чоловік. Без-хатньому він видався знайомим. Пригадавав де його чув, так різко і хрипливо кричучим? І пригадав! Таж то вуйко, якого він лупцював минулої осені у дубора. Чоловічина про-довжував тим же різким голо-сом; так що й з другого кінця вулиці певно чули:
— Може не одного найшла,

для них припасеш! Чекай, че-кай! Довідається твій чоловік! Кажу в останнє: даш грошей?
— Не маю! — викрикнула жінка.
— Як би любила, той ма-лаб!
— Я люблю свого чоловіка!
— Чоловіка любиш, а зі мною любиш! — хрипло смі-явся коханок.
Перед кінцем спєречки Без-хатний утік. Його охопила не-вимовна огида. Знав, що трап-ляється у житті подружжя три-кутники: часом один чоловік а дві жінки, часом одна жінка а два чоловіки. Не зійдуться люди характерами, темпера-ментами, — причин багато мо-

же бути. Тут не розумів нічо-го. Як же так? Любить чоло-віка, а віддається іншому.
При читанні творів Винни-ченка, Бокаччо, або Мопа-сана — Безхатний думав, що їхні герої й героїні є виторва-ми хворобливих уяв тих авто-рів. Тепер очевидячки переко-нався у іншому. А причини то-му — жіноче неробство, духо-ва нерозвиненість, відсутність вищих стремлєнь. Просто, від вигідного життя божевільють.
Другого дня ту "цяцю" по-бачив на вулиці. Грубезна, ро-ків за сорок бабище, червоно-лиця, гєйби мїсяць у повні. Йшла дєсь з спрацюваним су-хорлявим чоловіком. Мали во-ни вже дорослих дітєй.
Днів за два затримався Без-хатний миль за пів сотні по-залізничї назахід. Найшов у французько-фєрмера й роботу. Його жінка годувала незмін-ним баянком фасолї напів з салом, вареної либонь раз на тиждєнь. Ні бульби, ні ярини, ні якої будь зупи. Молока на-

віть не було, — для малих-близнят брали молоко у сусі-дів. Фасоля спричинила Без-хатному червінку. Ослаб, але терпів, — думав, що з часом харчі направляться, або шлу-нок до фасолї призвичаїться, чєжє не великий він пан. Ми-нув тиждєнь, не змінилися ні харчі ні здоров'я. Безхатний жадавав свіжих харчів, не-хай самої картоплї, інакше за-грозив роботу покинути. Фран-цуз, мабуть брєтєнець, по хо-лацьки почувався в потилиці й заклопєтано сказав:
— Я бідний, бачиш, шойно обзаводжує господаркою. Не маю картоплї, ні молока. Не можу дожогати харчами. Жін-ка знов часу не має щодня ви-варювати. Лєдві з дітми дає собі раду.
— В такому випадку я від-вас відхожу.
— Нічим не пораду — роз-вів фєрмер руками. — Але я тобї не заплачу. Ти погодився на місяць, а відходиш за тиж-дєнь.

— Не заплатите, то й не тре-ба, — Безхатний засміявся. — Найдється такий, що запла-тить!
Спакував на спину мішок і пошкандибав до містєчка. Пройшов мїлі з півтори, аж притрахотїв француз старим "фордом". Пристанув, попро-хав сїдати. Коли вже поїхали, француз заклопєтано озвася:
— Якби бо ти гордий, хло-пє, видно, що не з наймитів. Я пожартував, а ти вже й за-брався!
— І я пожартував! Певний був, що мене здогоните.
— Звідки у тебе така пев-ність?
— Ваше обличчє мене в то-му запевняло. На швидлєра ви не виглядаєте. До того й бїдак. Бїдак бїдака рїдко коли кривдїть! Кривдять багатї, ті, які з бїдноти вибилися, попа-ли "із грьзї в князї", як мої одноплємїнники говорять.
Заплатив француз шість до-лярїв. Безхатний почув себе неабияким багачєм. Вже з мї-

сяць не мав він такої великої суми гроша. По при те був на фармах, не потребував нікуди їхати.
XVIII.
Дальшим етапом боротьби Безхатного з кризою був зу-стрічний фєрмер неозначеної національності, по при подїв-ря якого Безхатний проходив зо своїм незмінним товаришєм — мішком на спині. На подївірі договорилися, по долларів денно і харчі. Лишив Безха-тний свої манатки на возі, вхо-пив за сокиру, тїж давав ви-тїгати корчі з свіжо зораної трактором щїлини. Працював без обїду, міркував ввєчєрі на-трїпати за цілий день, вєчє-рю запроцювавши.
Як же зжახнувся він увєчє-рі! Господиня лєдві з мїсяця на мїсцє перєсувалася. Ноги начє патицки, руки покорчєні, пальцї покарлєчєні. Суха, аж глянцїти страшно. У завершєн-ня всього, половина обличчє — страшна, заструплєна рана.

Чи її облято сірчанним квасом, чи вродилася така, Безхатний не питав. Не думав, щоб вродилася, — фєрмер мав з нєю двоє хлопчаків. Начє вовк го-лодний — не мїг до вєчєрі при-торкнути. Сидючи себе — вквєсив варєне яйцє — і вибїг. Вернувши, попроухав фєрмера з хати і пояснив отверто, що не може у нєго працювати. Причин фєрмер не допитува-ся, бачив їх самих. Доводив тільки, що слабість не зараз-лива. Безхатний те знав самий, бож фєрмер не заразився. Ска-зав, що розум йому диктує так, але щєсь тає сидить у нутрі, зєвертає все, навіть мо-локо матерї. Так і розїшлися.
(Дальше будє).

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ
ТАКЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, ЯКЕ
БУЛОБ ПЕВНЕ ТА МОДЕРНЕ,
А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ
НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЕЗ-
ПЕЧИТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІМ
НАРОДНІМ СОЮЗІ.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ 1945 РОКУ

ПРИХІД:			
Відділ	Заплата	Відділ	Заплата
1.	312.30	173.	126.60
2.	220.70	174.	24.42
3.	130.34	175.	322.96
4.	100.46	176.	186.72
5.	376.05	177.	212.65
6.	62.81	178.	274.26
7.	278.89	179.	237.14
8.	228.83	180.	107.84
9.	194.85	181.	165.24
10.	169.46	182.	224.49
11.	137.04	183.	58.92
12.	97.36	184.	20.12
13.	110.13	185.	66.62
14.	18.82	186.	106.80
15.	23.97	187.	98.58
16.	176.50	188.	51.43
17.	40.66	189.	41.56
18.	120.38	190.	158.10
19.	12.05	191.	166.27
20.	398.08	192.	76.81
21.	175.68	193.	62.69
22.	259.63	194.	48.98
23.	77.45	195.	53.05
24.	119.69	196.	33.17
25.	163.59	197.	34.20
26.	39.39	198.	39.20
27.	46.09	199.	326.48
28.	179.55	200.	46.82
29.	179.31	201.	42.11
30.	82.26	202.	38.49
31.	137.68	203.	2,058.29
32.	29.70	204.	24.50
33.	226.86	205.	712.31
34.	39.22	206.	90.47
35.	45.80	207.	44.99
36.	182.09	208.	64.37
37.	137.32	209.	66.72
38.	254.06	210.	226.61
39.	422.32	211.	66.27
40.	317.21	212.	402.86
41.	26.33	213.	30.32
42.	196.81	214.	47.09
43.	63.60	215.	21.20
44.	131.48	216.	479.59
45.	549.80	217.	285.55
46.	16.23	218.	531.78
47.	66.68	219.	164.65
48.	49.10	220.	627.14
49.	74.03	221.	53.89
50.	214.65	222.	375.69
51.	71.93	223.	33.85
52.	92.79	224.	117.50
53.	100.27	225.	90.94
54.	122.06	226.	114.38
55.	97.87	227.	175.99
56.	141.05	228.	466.12
57.	229.35	229.	26.04
58.	197.49	230.	82.52
59.	245.32	231.	63.43
60.	43.24	232.	260.71
61.	45.26	233.	159.02
62.	65.92	234.	181.41
63.	481.05	235.	235.22
64.	147.79	236.	346.51
65.	215.22	237.	323.25
66.	150.22	238.	115.19
67.	201.71	239.	143.76
68.	21.08	240.	114.29
69.	189.13	241.	25.25
70.	268.58	242.	188.88
71.	90.58	243.	83.11
72.	61.84	244.	281.98
73.	82.31	245.	9.53
74.	88.58	246.	37.02
75.	212.98	247.	13.49
76.	387.45	248.	319.34
77.	115.66	249.	14.02
78.	67.20	250.	3.80
79.	19.92	251.	2.86
80.	67.44	252.	13.73
81.	173.45	253.	2.84
82.	73.84	254.	4.96
83.	301.85	255.	7.23
84.	241.73	256.	3.38
85.	219.92	257.	4.46
86.	213.20	258.	2.66
87.	175.68	259.	3.17
88.	24.47	260.	2.35
89.	50.90	261.	8.40
90.	243.73	262.	20.98
91.	410.86	263.	20.58
92.	14.29	264.	11.43
93.	59.54	265.	1.52
94.	1,031.30	266.	4.94
95.	35.00	267.	1.57
96.	38.63	268.	6.68
97.	179.27	269.	4.86
98.	146.93	270.	3.96
99.	194.77	271.	2.62
100.	94.95	272.	13.18
101.	47.58	273.	2.74
102.	833.83	274.	30.55
103.	121.17	275.	29.33
104.	255.83	276.	203.49
105.	230.09	277.	298.81
106.	302.41	278.	28.65
107.	53.98	279.	299.52
108.	153.83	280.	98.06
109.	203.53	281.	18.60
110.	9.64	282.	94.95
111.	30.23	283.	31.29
112.	66.51	284.	332.68
113.	33.01	285.	40.35
114.	74.04	286.	1,008.01
115.	117.63	287.	9,928.66
116.	99.80	288.	8,074.52
117.	99.80	289.	133.75
118.	24.18	290.	48.06
119.	198.93	291.	200.76
120.	54.11	292.	459.26
121.	201.09	293.	21.02
122.	119.56	294.	126.50
123.	210.90	295.	94.38
124.	104.73	296.	179.31
125.	275.62	297.	149.42
126.	36.95	298.	19.63
127.	31.10	299.	97.64
128.	632.58	300.	106.50
129.	26.62	301.	163.57
130.	176.42	302.	42.34
131.	184.17	303.	48.97
132.	105.52	304.	103.47
133.	69.88	305.	39.67
134.	223.56	306.	80.04
135.	245.79	307.	20.22
136.	78.26	308.	108.17
137.	103.52	309.	34.11
138.	96.85	310.	20.61
139.	115.74	311.	485.35
140.	471.69	312.	109.52
141.	73.00	313.	149.50
142.	76.42	314.	81.65
143.	287.72	315.	146.84
144.	546.13	316.	86.04
145.	62.56	317.	87.94
146.	75.97	318.	108.94
147.	215.99	319.	282.27
148.	295.83	320.	671.60
149.	69.90	321.	95.69
150.	46.28	322.	45.55
151.	547.09	323.	24.47
152.	226.39	324.	29.53
153.	21.46	325.	225.07
154.	384.34	326.	110.76
155.	82.31	327.	92.21
156.	120.88	328.	263.12
157.	202.04	329.	354.51
158.	282.39	330.	53.12
159.	229.78	331.	317.73
160.	110.66	332.	16.17
161.	62.77	333.	321.72
162.	87.30	334.	134.43
163.	209.73	335.	19.37
164.	44.61	336.	460.74
165.	234.17	337.	201.80
166.	106.15	338.	278.67
167.	53.11	339.	96.72

ВІДІЛ ЗАПЛАТИ:			
Відділ	Заплата	Відділ	Заплата
1.	235.	173.	2.03
2.	8.33	174.	4.73
3.	4.73	175.	346.
4.	45.00	176.	347.
5.	73.80	177.	21.85
6.	241.	178.	3.60
7.	90	179.	349.
8.	13.95	180.	4.50
9.	3.40	181.	2.50
10.	68	182.	5.85
11.	2.48	183.	3.15
12.	25	184.	2.35
13.	7.00	185.	1.13
14.	9.23	186.	1.13
15.	1.35	187.	18.03
16.	9.00	188.	3.83
17.	8.55	189.	98.32
18.	5.17	190.	4.05
19.	7.43	191.	5.85
20.	4.05	192.	9.00
21.	3.15	193.	4.28
22.	45	194.	1.58
23.	2.25	195.	6.08
24.	3.82	196.	25
25.	4.95	197.	10.80
26.	68	198.	1.60
27.	263.	199.	14.23
28.	6.98	200.	1.13
29.	1.13	201.	1.35
30.	4.28	202.	5.95
31.	45	203.	68
32.	6.53	204.	22
33.	4.95	205.	2.25
34.	1.80	206.	4.73
35.	3.15	207.	6.55
36.	15.98	208.	1.35
37.	1.58	209.	13.05
38.	11.03	210.	2.03
39.	20.00	211.	8.35
40.	1.13	212.	2.48
41.	3.15	213.	8.10
42.	5.65	214.	2.70
43.	5.74	215.	14.10
44.	24.30	216.	4.30
45.	2.05	217.	1.13
46.	7.90	218.	8.33
47.	1.35	219.	1.00
48.	90	220.	1.35
49.	1.58	221.	2.25
50.	5.63	222.	1.80
51.	405	223.	21.83
52.	45	224.	1.80
53.	10.15	225.	63
54.	19.57	226.	3.37
55.	5.63	227.	1.13
56.	16.45	228.	25
57.	45	229.	7.32
58.	67	230.	11.25
59.	4.95	231.	4.28
60.	2.70	232.	3.81
61.	3.51	233.	6.75
62.	68	234.	3.20
63.	6.52	235.	4.50
64.	8.10	236.	4.95
65.	6.50	237.	4.28
66.	2.50	238.	4.40
67.	3.40	239.	90
68.	90	240.	1.75
69.	1.51	241.	1.51
70.	2.25	242.	1.35
71.	1.35	243.	25
72.	25	244.	25
73.	11.25	245.	44.5
74.	4.28	246.	5.85
75.	3.81	247.	5.85
76.	4.46	248.	3.72
77.	6.75	249.	3.72
78.	3.20	250.	3.72
79.	4.50	251.	3.72
80.	4.50	252.	3.72
81.	3.20	253.	3.72
82.	3.20	254.	3.72
83.	4.95	255.	4.95
84.	4.95	256.	4.95
85.	4.95	257.	4.95
86.	4.95	258.	4.95
87.	4.95	259.	4.95
88.	4.95	260.	4.95
89.	4.95	261.	4.95
90.	4.95	262.	4.95
91.	4.95	263.	4.95
92.	4.95	264.	4.95
93.	4.95	265.	4.95
94.	4.95	266.	4.95
95.	4.95	267.	4.95
96.	4.95	268.	4.95
97.	4.95	269.	4.95
98.	4.95	270.	4.95
99.	4.95	271.	4.95
100.	4.95	272.	4.95
101.	4.95	273.	4.95
102.	4.95	274.	4.95
103.	4.95	275.	4.95
104.	4.95	276.	4.95
105.	4.95	277.	4.95
106.	4.95	278.	4.95
107.	4.95	279.	4.95
108.	4.95	280.	4.95
109.	4.95	281.	4.95
110.	4.95	282.	4.95
111.	4.95	283.	4.95
112.	4.95	284.	4.95
113.	4.95	285.	4.95
114.	4.95	286.	4.95
115.	4.95	287.	4.95
116.	4.95	288.	4.95
117.	4.95	289.	4.95
118.	4.95	290.	4.95
119.	4.95	291.	4.95
120.	4.95	292.	4.95
121.	4.95	293.	4.95
122.	4.95	294.	4.95
123.	4.95	295.	4.95
124.	4.95	296.	4.95
125.	4.95	297.	4.95
126.	4.95	298.	4.95
127.	4.95	299.	4.95
128.	4.95	300.	4.95

ПОШУКУЄМО

364 ЖЕРТВОДАВЦІВ по \$100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ "СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

"

Праця для жінок і муштин WANT ADS

Classified Department—Ergon 4-0237—Bklyn 9-0582

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОРТЕРІВ
СТОРОЖІВ
І ОПЕРАТОРІВ ЕЛЕВЕТРАМИ
Постійна праця
добра платня, овертайм
5 днів, 40 годин тижнево
праця в Dept. Stores
ГОЛОСІТЬСЯ В. АЛЛЕД
347 5th Ave., N. Y. (13th St.)

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА
ЗАТРИМУЙТЕ СВОІ
ВОЄННІ БОНДИ!

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

МУЖЧИН—ЖЕНЩИН
Ви обов'язані супроти себе самого і вашої родини з'ясувати справу
ДОБРА ПЛАТНЯ
Респектуючі позиції з гарними робітничими змовинами є пропозиції для
ПОРТЕРІВ
Воскувачів фільмів
Жінкам до чищення
В офісних будинках і банках
Голоситься тепер по добрих позиціях
HAND-MAN CO.
145 WEST 45th ST., N. Y.
Near Broadway, Room 500

І. Трояк.

„СИНІ БОГА ГІР...“

У віруваннях багатьох племен північної Азії відіграв ведмідь важку роль. Просякаючи зі заходу в Азію західні культурні впливи багато з цих вірувань знищили і взагалі у-сунули. Але на останніх станицях першівної Азії ще сьогодні — вірування, звичаї і обичаї не улягли ніяким впливам. Віра в ведмеда, як у „сина бога гір“ існує і під сучасну пору. Головно в „індіанів Далекого Сходу“, першівних мешканців Японії — айнів та в гіляків, що живуть на північній частині острова Сахаліна та над до-лішнім Амуром. Про айнів пи-сали знавці звичаїв і обичаїв цього племені, як Бечдор, Кільтін, Стюарт, Б. Пілсуд-ський та Е. Ляйта. Про гіляків писав Л. фон Шренк. Всі вони, згадані автори, як і цілий ряд інших закордонних журналі-стів, що звиділи оселі айнів і гіляків і їх описали, — під-креслили, що в обидвох цих племен — відіграє ведмідь важку роль в їхніх віруваннях і в містичних церемоніях.

Ведмідь у віруваннях Айнів.

Айни пострали свої віруван-ня і все духове життя дуже ці-каво. Свого власного пись-ма вони не мають. Їхня однак ціла література і історія жи-ве й до сьогодні серед п'яти-цяти тисяч айнівського на-селення Карафуто (південній Сахаліні), переповідаючи усно цілими тисячліттями. Свої молитви заносить айни до найбільшого бога неба, що зіслав був на їхній острів богиню Еону, щоб ця створила зі землі айнів. Богиня Еона навчила здавна айнів ловити звірину і рибу; вона їх покликую до неба, коли їхнє завдання на землі закінчене... Багатобарвна веселка — це в віруваннях айнів — небесний міст, що по ньому проходять боги і провадять поваж-ні розмови. Ведмідь у айнів — це ество післане на землю бо-гом гір. Коли треба подати щонебудь до відома могутньо-му богові „камінного моря“ — айни вбивають ведмеда. Його душа має передати в небі бо-гам поручення смиренних меш-канців Сіраої. У кожній оселі держуть ведмедів у клітках. З 3 ними обходиться вся родина господаря з почитанням; як зі си-ном бога гір... Їх добре корм-лять і не дражнять. Коли вед-мідь кінчає три роки, його можна застрілити з лука під-час святочних церемоній, щоб його душа дала знати бо-гам в небі про красу життя в Сіраої та про доброту і сер-дечність айнів...

СОНЕЧКО

збірка ілюстрованих віршів та казок для дітей.

Надається дуже добре на дарунки для шкільних дітей.

Ціна 35 цент.

Замовлення враз з належністю слати до:

„SVOBODA“

P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою.

ЩЕ ТАКОЇ ЮРБИ ТАЙМС СКВЕР НЕ БАЧИВ! — Нераз бували на Таймс Сквер в Нью Йорку величезні маси народу! Кожного року під новий рік Таймс Сквер зава-лений людьми, що не можливо протиснутись. Але такого натовпу ще ніколи там не було, як в той вечір, коли проголошено, що скінчилась війна з Японією. Понад мільон людей звалилось на ту площу!

кожної хати — стрічає похід з ведмедем у снігах із запаленим смолоскипом. Ведмеда корм-лять у кожній хаті на знак, що кожна родина вважає собі „ве-ликою честю частувати „сина бога гір“ та що ставиться до нього з почитанням. При цій це-ремонії „приняття ведмеда“ старається кожний з гіляків якнайбільше стояти при ньо-му, а то й його доторкатися; такі „зближення“ до випуще-ного з клітки сильного ведме-да бувають дуже небезпечні. Тому й цього гіляка, що до-торкнувся звіря — вважають героєм „ведмежих святкувань“.

У великій шопі, виложеної сировини галузками відбува-ється наступного дня церемо-нія убиття ведмеда. М'ясо з у-битого звіря і кістки розкладає і порадку найстарший в осе-лі, що вважається „почесною функцією“. У наступних днях дає все населення убитому „синові бога гір“ докази його пошани для нього. Ціла черга слідуєчих по собі церемоній остаточно кінчається. Все на-селення оселі спокійно схо-диться разом і, споживаючи м'ясо убитого ведмеда, вірять глибоко, що дух убитого „си-на бога гір“ дасть знати бо-гам в небі про красу життя на землі та про доброту і сер-дечність гіляків.

Узброєні в порядні коли і палиці гіляки поштовхують його і обступивши його кругом, провадять „сина бога гір“ від хати до хати. Хазяйка

Перед самою війною вийшла у Львові книжка, якій подібної в українців ще не було, та яку критика визнала знаменитою щодо змісту і мистецького виконання. Це книжка про життя і діяльність великого артиста-співака, що вийшов з бідою селянської хати, а дійшовши в світі до слави і маетку, постійно пам'ятав як за бі-лу хату, так і за свій бідний наріз. Тою книжкою є:

Олександр Мишуга

(МИСТЕЦЬ І ЛЮДИНА)

Львів, 1938. Сторін: 208. Ілюстрацій: 60.

Ціна \$2 в книгарні „Свободи“.

„Великий тенор з розумом і характером“ — такий є наго-лов критики про згадану вище книжку в львівському „Дні“ з 2 жовтня 1938. Книжка „надихана культурою“ про того, що на-лежав до рідних співаків, а „між тенорами до вишнітків“, бо по нуді серед слави і маетку „не втратив своєї духовної рівноваги і здорового розуму“ і вийшов найкраще з той ролі, що виконував на сцені й з той, „яку накликає життя з небагатими обставинами“.

„Господи! Я не знаю, що зі мною сталося. Я забув, де я і хто я, не знаю, чи це співацький, чи якийсь музичний небесна, дух мені в грудях заперло, серце перестало бити, мене не було...“, так описує письменник Богдан Лепкий у цій книжці свої вра-ження, як перший раз почував на концерті співа Олександра Мишугу в пісню „Там на горі явір стоїть“.

Академія Моральних Наук про засади щастя

Існуюча в Берні, в Швайца-рії, Академія Моральних Наук людям прислуж, які лише мо-жливі щасливого життя для людини. Це такі заповіді:

1. Памятай, що на світі нема цілковитого щастя.
2. Не вважай праці за про-кляти, а за konieczність життя.
3. Женися не запізно.
4. Не допускай зависти до свого серця. Зависть вичерпує нерви, не можна її скрити, а через те знеохочується ото-чення людини.
5. Здоров'я це велике доб-ро. Однак пам'ятай, що не можна підпорядковувати гі-гієнічним потребам усіх справ, бо найбільшим скарбом все-таки є вдолівля моральне.
6. Ніколи не жалій за мину-лим, а завжди вір, що будуч-нє, принесе тобі щастя.
7. Не винийний терпіння у своїм житті. Життя без тер-піння є одноманітне і мерте.
8. Найбільшим нещастям є ласкізмство. Старайся доборо-вати її постійно і трактуй гро-ші як слугу, а не як свого пана.
9. В кожнім положенні вмій найти добру сторону.

10. Ніколи не відмовляй людям прислуж, які лише мо-жливі жеш виконати.

Варт спробувати приноро-

КНИЖЕЧКИ

— для —
МОЛОДИХ ЧИТАЧІВ

ДЛЯ САМИХ НАЙМОЛОДШИХ.

Нині, коли кожна дитина, кожний хлопець і кожна дів-чина, читає книжечки з наймо-лодших літ, не можна й наших дітей, хочби наймолодших, ли-шати без книжечки.

Наступні книжечки можуть узагалити молодих читачів:

ЗОЛОТА РИБКА, Микола Лоді. Віршована казка з ілюстраціями А. Мана-стирського. Ціна 15¢

ЛИХО З ВОГНЕМ, віршоване оповідання для мо-лоді. Написав Дід Модест, ілюстрував А. Манастир-ський. Ціна 15¢

ПРИГОДИ КАЧУРИКА, на-писав Б. Герц, з рисун-ками. Ціна 15¢

ПЕТРУСІВ СОН, оповіда-ння, написав Модест Ле-виський, ілюстрував Е. Козак. Ціна 15¢

МАТИ - СТРАДАЛЬНИЦІ. Образці є побуту укра-їнських виселенців в та-борі у Гімлі. Написала Маріяка Підгірка, ілю-стрував А. Манастир-ський. Ціна 15¢

ВСІ ЦІ КНИЖЕЧКИ РАЗОМ 50¢

Замовлення шліть до:

„Svoboda“
BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

виритися до цих засад, щоб пе-реконатися, чи вони оперті на досвіді.

СПРАВЛЕННЯ

В 158 числі „Свободи“ з 14. серпня 1945 подано в рубриці „Пошукуємо...“ під ч. 126 як столітню жертву від „Української Громади в Батлер, Па.“, а має буди „Українська Пра-вославна Громада“.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 18. серпня 1945 р. помер у 58. році життя **МИХАЙЛО ТУРКОТ**, член Тов. Мир, вік 324 У. Н. Со-юзу в Філадельфії, Па.

Покійний походив із села Іва-нива, пов. Скалат, Західна Укра-їна. До У. Н. Союзу вступив 1924 року. Похоронив у скютку жону Ма-рію, тіточку сестру Марію Об-шанську і швагрю Івана. Покійний був довголітнім секретарем Тов. Мир і займався різні уряди в Укр. Громаді при 23. і Браун ун. Бу-дедлатом на комендант УНС в 1941 році і знову вибраний дея-к в 1945 році.

Похорон відбувся в понеділок, 20. серпня 1945, в церкві св. Ни-колая на укр. цвинтарі на Філе-Чейс, Па. — В. Р. П. П. Г. Бучко, заст. секр.

ЖОЛУДКОВІ ЗАБУРЕННЯ

болішки, печінка, жовч, шкідл. і інші жолудково-шкідливі болі му-сять і повністю бути лікувані.

ФЛЮОРОСКОПІЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ

Х-ПРОМІННА \$1.00

Лібогаторна проба, коли вказав, забезпечує докладне визначення хвороби.

Поради обіймають: Мигування фізичну провірку, тиснення крові діагнозу, провірку серця, легенів, і органів у животі.

КРОВ І ШКИРА

недуги міхура й нирок лікуються наймодернішими в науковим ме-тодами. Наші знаряди і прилади є незвичайно докладні.

НЕРВОВИЙ СТАН

як: подразнення, заворот голови, втрата рівноваги, ослаблення му-скулів, брак енергії або життєвої охоти, безсонність і дрозання сер-ця вимагають нашої поради.

РОЗДУТТЯ ЖИЛ

всі те лікується швидко і без бо-лі без утрати часу в праці або дома. Немає вираження в операції.

ПРОПУКЛИНА

в боці хребтового хребта без різання, без випалювання, бе-болі. Болішки відокремові книжки заплікування крові, шлунка, пруті-ру (свербляча „пропукалина“) і інші недуги хребта лікуються на-шою лагідною всесторонньою ме-тодою.

Хронічні недуги науково лікують-ся за індивідуальним планом.

Hill Medical Office

26 HILL ST., NEWARK 2, N. J.
One Block from Newark City Hall

Hours: 9 A.M. to 4 P.M., 6 P.M. to 8 P.M. Tues. and Thurs.: 9 A.M. to 5 P.M. Sun., Hol.: 10 A.M. to 1 P.M.

ДОКАЗ

Ми переконані на своє вдоволення, що най-частішою причиною, чому нас визнають до себе родини, з якими ми ще ніколи не мали ніяких знан-ся, це те, що ті родини, яким ми давали свої у-слуги колинебудь передше, нас тим новим родинам добре зарекомендували.

Це є для нас джерелом вдоволення, бо воно доводить, що ті люди, котрі приходили до нас за якоюсь службою, стали нашими приятелями.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne

Phone: 4-5989 Phone: 4-0540

„Я — д-р Брекев“, сказав чоловік; „І я роблю досвіди з найбільше нищучими вибухо-вими матеріалами“.

„І що ви думаєте зробити зо своїм відкриттям?“ спитав Тарзан.

„Я передам його державам Осі. Це люди мого роду, як я, циніки, безпощадні“.

Д-р Брекев виняв довгого ножа. „Ти пробував вислідити мене. Отже я тебе вб'ю“

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ. — Звичайні збори Бр. св. О. Ніколая, вік 106, відбу-дуться в недалю, 26. серпня, в годині 12. ополудне, зарад по Ст. Божій, в галі церкві. Оклей і Райс уа. Просимо всіх членів і членів ко-нечні прийти на збори, бо маємо дуже важку справу до рішення; без членів уряд сам той справу рішати не буде. — За уряд: Н. Подий, прес.; М. Попіль, кас.; Г. Дашків, секр.

ЦЕРКОВНІ КНИЖКИ

ВЕЧІРНІ І УТРЕННІ
підлого року.
Видання О. О. Василія
в Жовтні.
Замовлення просляйте до:
JOHN PROKOPENKO
367 AVE. C., BAYONNE, N. J.

ДАРОМ

ВИШЛЕМО КОЖНОМУ ЗРАЗІВ (SAMPLE)

КАРПАТСЬКОГО ЧАЮ

У найбільшій гірської діля, в не-вдомагання жолудка, печінки нирок. Велика пачка коштує 50¢

• **ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ**, природні средства припорожують тим, що перелята на верхній кашель, біа-горла і задку. Пачка коштує 50¢

• **ЗІЛЛЯ НА ВОЛОЧІ НОГІ** Дуже помічне. Як його ужити надруковано на бачці. Велика пач-ка 50¢.

• **МІШАНІ КОРИННЯ**, як не страшний, бранк астму, корди-Добре також на запах до горілки пачка 50¢.

Маємо всі ліки діля, як ст. циг, кору, ягоди, коріння садан, жовтень і т. д.

Замовлення просляйте на адресу

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

МИРОН ЛИТВИН

І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Об-луга шира і чесна
401 SPRINGFIELD AVENUE,
corner Harrison Place

IRVINGTON, N. J.

Phone: ESsex 3-9090

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ЩАДІТЬ дешо з вашого забезпечення.

Ми улаштуємо пре-красний ЦІЛИЙ **\$150.00** ПОХОРОН за

У випадку скютку в родині клієнта

KAIN MORTUARIES, INC.

433 STATE STREET

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-6446

or

86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.

Phone Bigelow 3-6762

ІВАН БУБЬКО

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

заряджу погребник по ціні так низькій як **\$150**

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

Займаюсь похоронами в БРОУК, БРОУК, NEW YORK, І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Branch Office & Chapel
707 OFFICE Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.

Tel.: MEtro 4-6577

ТАРЗАН, ч. 1231. Засуджений.

МІГУЕЛЬ СЕРВАНТЕС

ВИСОКОДУМНИЙ РИЦАР

ДОН КИХОТ

ІЗ МАНЧІ

Фантастичне ілюстроване оповідання в двох томах.

Ціна за оба томи \$1.00.

Замовлення враз з належ-ністю слати до:

„SVOBODA“

P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою.